

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

СТ А Н О В И Щ Е

**от Проф. д-р Александър Драгиев – Център по юридически науки, Бургаски
свободен университет**

резервен член на Научното жури, определено със Заповед №РД /38-352/07.07.2014 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“, за провеждане на публична защита на дисертационния труд на **Арнолд Фрагозо Фереира** на тема **„Отговорност на морския превозвач по договора за международен превоз на товари съгласно международните конвенции“**, в процедура за даване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование шифър 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление шифър 3.6. Право, научна специалност „Международно частно право“

Уважаеми членове на Научното жури,

С горната заповед съм назначен за външен резервен член на Научното жури по тази процедура. На последното заседание на Научното жури ми бе възложено да дам становище. В срок представям на Вашето внимание становището си.

I. За процедурата

Докторантът е подготвен от Катедра „Международно право и международни отношения“ на Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски в област на висше образование шифър 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление шифър 3.6. Право, научна специалност „Международно частно право“, с научен ръководител Проф. д-р Николай Натов. Арнолд Фрагозо Фереира е зачислен със Заповед № РД-20-596/20.04.2008 г. на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ като докторант в редовна платена форма на обучение. Положени са успешно изпитите от индивидуалния учебен план – по специалността и по западен език, и докторантът е отчислен с право на защита със Заповед № РД-20-805/28.06.2012 г. на Ректора на СУ. Дисертацията е представена в първичното научно звено – Катедра МПМО и след две обсъждания тя е предложила на Факултетния съвет (ФС) на ЮФ да открие процедура за публичната ѝ защита. ФС в заседание от 10.06.2014 г. е одобрил предложението на Катедрата, определил е Научното жури и е направил предложение до Ректора за утвърждаване на Журито и за определяне на дата за защита. По темата на дисертацията докторантът има две публикации в специализирани научни издания: 1) „Клаузата Хималая в Международното морско право“ (Сравнението ѝ със съглашението в полза на трето лице), сп. Общество и право, 2012 г., бр. 8, стр. 94; 2) „Тройната функция на коносаментата“, сп. Съвременно право, 2013 г., бр. 1, стр. 53. Спазени са съответните изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ) и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“ (ПУРПНСЗАД).

II. Обща оценка на представения дисертационен труд

Като структура дисертацията съдържа заглавна страница, съдържание, увод, три глави, разделени на точки и подточки, и заключение с резюме на получените резултати и предложенията *de lege ferenda*. Общият обем на работата е 245 страници, има 466 бележки под линия, приложена е декларация за оригиналност, накрая се съдържа библиография с посочване на международни нормативни източници, актове на Европейския съюз, български нормативни източници. Ползваната литература – обща и специализирана, е на български (41 заглавия) и чужди езици – английски, френски, португалски, италиански и испански (75 заглавия), също и множество интернет източници. Работата отговаря на изискванията на чл.27, ал.2 от ППЗРАСРБ и на чл.66, ал.1 от ПУРПНСЗД. Авторефератът очертава накратко научните и научно-приложни приноси на дисертацията.

Дисертантът е формулирал ясно своята научно-изследователска теза в увода, а именно: да се аргументира научно как наличието или липсата на дължима грижа от страна на морския превозвач или на лицата, за които той отговаря (агенти, подизпълнители и служители) води до тяхната отговорност по договора за международен морски превоз на товари съгласно международните конвенции. Дисертационният труд обхваща материалноправна проблематика и поради това процесуални отношения като международната компетентност например са извън предмета на изследването. Правилно са определени целите и задачите на разработката. Актуалността ѝ произтича от обстоятелството, че липсват сравнителни научни изследвания – както у нас така и в чужбина, посветени на трите международно-правни акта в материята: Хагските, Хамбургските и Ротердамските правила.

Първата глава е своеобразно въведение към доказване на тезата и съдържа обща характеристика и изясняване на същността на договора за международен морски превоз на товари. Представени са и главните участници в отношенията в областта на морския транспорт и различните видове коносаменти. Обяснява се, че като морски превозен документ коносаментът е най-често прилаганата форма.

Център на дисертацията е втората глава. В нея са разгледани подробно действията и обстоятелствата, пораждащи отговорността на превозвача (например допускане на немореходност на кораба, забава на превозвача, отклонение от курса по вина на превозвача и др.). Разгледани са също и други действия свързани с дължимата грижа, като натоварване, подреждане, превозване, съхранение и разтоварване на стоката.

Третата глава е посветена на ограничената отговорност на превозвача като се изследват размерите на ограничената отговорност и случаите в които тази отговорност е напълно изключена или превозвачът губи правото да претендира ограничение до определен размер на своята отговорност.

Констатирах коректно и аналитично използване от автора на изобилната съдебна практика от различни държави, главно от Общото право. Теоретичните източници също са ползвани коректно. Разработката дава теоретичен и практически поглед върху отговорността на превозвача и по този начин съдейства за правилното разбиране на множество актуални въпроси в практиката и теорията, свързани с разглежданата тема.

III. Приноси на дисертационния труд

При задълбочен прочит на работата може да се посочат следните научни и научно-приложни приноси:

1. Извършеното успоредно и пълно изследване на трите основни международноправни акта, източници на уредба в разглежданата материя.

2. Анализът на терминологията на коносаментата.
3. Практическият анализ на съдебни решения и съпоставката на възприетите в практиката крайни разрешения, което може да е от полза и за българския практикуващ юрист.
4. Научният и научно-практически анализ на „изключващите отговорността на превозвача рискове“.

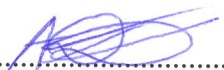
III. Критични бележки и препоръки

Към дисертацията може да се отправят и някои критични бележки както следва: първо – не намирам за уместно задълбочаването в исторически факти, защото това не добавя особена стойност на научното изследване; второ – допуснатият на някои места „коментарен“ подход, който също едва ли допринася за качеството на разработката. Тези слабости следва да се избегнат при бъдещата работа на автора, а приносите на разглежданата дисертация са несъмнени.

IV. Заключение

С дълбока вътрешна убеденост давам положителна оценка на дисертацията на Арнолд Ферейра на тема „Отговорност на морския превозвач по договора за международен превоз на товари съгласно международните конвенции“. В работата се съдържат научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката за Международното частно морско право. Представеният труд доказва, че авторът притежава задълбочени теоретични знания в материята и способности за самостоятелни научни изследвания. Дисертацията отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 ЗРАСРБ, на чл.27, ал.1 и 2 ППЗРАСРБ и на чл. 66 ПУРПНСЗАД в СУ „Св. Кл. Охридски“. Предлагам на уважаемото Научно жури да даде на Арнолд Фрагозо Ферейра, докторант в Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ образователната и научна степен „доктор“.

София, 09.09.2014 г.

.....

Проф. д-р Александър Драгиев